

Sweco

2017-02-22

Att: Linn Arvidsson

Box 385

651 09 Karlstad

linn.arvidsson@sweco.se

Samrådsyttrande inför Fortums tillståndsansökan för Skarpnäcks värmeverk

Föreningen Rädda Ältasjön är en ideell miljöorganisation med cirka 150 medlemmar som grundades 1975 med syfte att bevaka och skydda miljön i Ältasjön (belägen i Nacka Kommun och Stockholms Stad) samt sjöns stränder och till- och avrinningsområden. Även Ältaåns och Söderbysjön-Dammtorpssjöns Natura 2000-område nedströms ingår i vårt verksamhetsområde. Vi beaktar både de ekologiska och de rekreativa värdena.

Vi bedriver informationsspridning till allmänheten och fungerar som remissorgan för planer i områdena. Utöver detta bedriver vi viss praktisk miljövård, bl a vegetationsklippning i Ältasjön.

Föreningen Rädda Ältasjöns styrelse har tagit del av samrådshandlingen samt representerat föreningen på samrådsmötet i Skarpnäcks kulturhus 2017-02-09.

Föreningen Rädda Ältasjön är positiva till att Fortum ställer om mot fossiloberoende energislag. Dock har vi ett antal synpunkter på samrådshandlingen, som vi vill se omhändertagas om anläggningen ska kunna få miljötillstånd:

Sammanfattning av synpunkter:

- Processuella:
 - Lokalisering
 - Samrådshandlingen ej utställd/publicerad
 - Ofullständiga samrådshandlingar
 - Detaljplanens giltighet
- Tekniska:
 - Utökad driftstid
 - Rök-gaser
 - Skorstenens höjd/funktion
 - Buller i naturreservatet
 - Trädkärm, naturvärden och skyddsvärda ekar
 - Dagvattenrening
 - Brandrisk/släckvatten

Processuella synpunkter:

- **Lokalisering**

Någon alternativ lokalisering av verksamheten är inte analyserad eller beskriven i samrådshandlingen. Det föreslagna läget har många nackdelar, då det är omringat av ett naturreservat och har ett Natura 2000-området/samt Vattenförekomst (enligt EUs vattendirektiv) som dagvattenrecipient. I Stockholm Stad har Fortum 30 anläggningar enligt samrådshandlingarna. Varför är de andra 29 anläggningarn mindre lämpade?

- **Samrådshandlingen ej utställd/publicerad**

Föreningen fick en kopia av samrådshandlingen per post. En stor och viktig del av Föreningen Rädda Ältasjöns verksamhet är informationsspridning till medlemmar och allmänhet. Ett flertal personer hörde av sig till oss och frågade efter samrådshandlingar i ärendet. Eftersom den 14-sidiga samrådshandlingen inte fanns utställd under samrådet, varken på lokal eller på webben, valde föreningen att publicera den på vår webbsida: <http://www.altasjon.nu/ovrigt/DatorhallSolvarmen/UnderlagSamradVarmeverk.pdf> Det är dock inte alla som kontinuerligt läser vår webbsida. Dessutom medför det arbete och kostnader för föreningen att scanna och publicera handlingar. Vi vill att Fortum/Sweco i ärendets fortsatta skeende ska publicera utställda handlingar (inklusive samrådsredogörelse, Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), m fl) och annan relevant information på webben så att alla invånare har möjlighet att ta del av dessa handlingar.

- **Ofullständiga samrådshandlingar**

Enligt muntlig uppgift från Linn Arvidsson på samrådsmötet i Skarpnäcks kulturhus 2017-02-09 utgör det 14-sidiga dokumentet den enda handling som ingår i samrådet. Föreningen anser inte att samrådshandlingen omfattar den information och de detaljer som man kan förvänta sig i samrådsskedet. Någon naturvärdesinventering och inventering av ekar (inklusive skyddvärda träd) har inte gjorts. Annan information som rökgasrening, bullerpåverkan, dagvattenhantering och hantering av släckvatten behandlas översiktligt. Ingen Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har gjorts. På samrådsmötet förklarade Fortum och Sweco att dessa aspekter ska behandlas före granskningsskedet. Detta är lovvärt, dock ser föreningen med viss oro på att viktiga frågor behandlas först i senare skeenden. Risken är stor att omfattande synpunkter framkommer under granskningsskeendet.

- **Detaljplanens giltighet**

Enligt muntlig uppgift på samrådsmötet anser Fortum att den befintliga detaljplanen för Solvärmen 1 medger den föreslagna utökningen av drifttid, nya energislag (biogas/pellets) samt nya byggnader, inklusive skorsten som släpper ut rökgaser. Föreningen menar att ändringarna *kan* vara i strid med gällande detaljplan, och därmed kräva en detaljplaneändring för Solvärmen 1, Dp 2008-20187. Vi saknar en redogörelse från Stockholms Stadsbyggnadskontor i frågan.

Tekniska synpunkter:

- **Utökad driftstid**

Vid samrådsmötet framkom det att värmeverkets driftstid kan komma att ändras från ett tiotal dygn/år till kontinuerlig drift (24/7). Denna drifttidsökning skulle i så fall pelletspannan stå för. Parallellt med detta ärendet finns en ansökan till Stockholms Stad om ändring av detaljplan för Solvärmen 1 för byggnation av en mycket stor datorhall med omhändertagande av spillvärme. Om denna datorhall byggs, kommer värmeverket nödgas elda i pelletspannan dygnet runt/året runt för att höja temperaturen på vattnet som förvärmats av spillvärmen ytterligare 20-30 grader för att kunna tillföras fjärrvärmenätet.

Ingenting om förväntad driftstid eller hur detta påverkar mot nuläget omnämns i samrådshandlingarna.

Föreningen tolkar samrådshandlingen (som ju ligger till grund för ansökan om miljötillstånd) att de maximala värden som anges för transporter, beräknas utifrån den maximala drifttiden; dygnet runt, året runt.

- **Rökgaser**

Enligt samrådshandlingen ska Fortum i sin ansökningshandling om miljötillstånd utöka värmeverket med nya energislag, förbränning av bioolja samt pellets.

Panncentralen avger brandrökgaser. Detta är en ny typ av utsläpp som inte förekommer från Skarpnäcks Värmeverk idag.

Föreningen vill se en analys över sammansättning och eventuella giftiga ämnen i rökgaserna, reningssteg av rökgaserna (inklusive eldningsteknik och stoftavskiljning), prognosticerad spridning (avstånd och höjd). Vad händer t ex vid inversion?

Vi menar att brandrök som sprids såväl över Flatens naturreservat, Nackareservatet samt närboende i Skarpnäck, Älta och Sköndal potentiellt kan ha en mycket negativ inverkan på såväl djurliv, friluftsliv samt för boende. Huruvida Ältasjöns vattenkvalitet riskerar att påverkas beror förstås på den kemiska sammansättningen av röken, t e x mängden svavel.

- **Skorstenens höjd/funktion**

Vid samrådsmötet framkom det att panncentralens skorsten ska fungera som avledare/spridare av rökgaserna. Denna skorstens läge, höjd och utformning framgår inte i skissen i samrådshandlingen. I samrådshandlingen står dock att *"Byggnader och övrig utrustning beräknas inte bli högre än 20 meter"*.

Föreningen undrar om en 20 meter hög skorsten sprider rökgaserna tillräckligt?

- **Buller i naturreservatet**

Enligt samrådshandlingen ska värmeverkets buller inte överskrida riktlinjerna för värmeverk. Värmeverkets tomt omges av Flatens Naturreservat. Avstånd värmeverk – reservatsgräns < 30 meter. Trots detta anges inget om hur värmeverket ska uppfylla naturreservatets bullerkrav. Föreningen anser inte att något avsteg från naturreservatets bullerkrav ska medges.

- **Trädskärm, naturvärden och skyddsvärda ekar**

Enligt muntlig uppgift på samrådsmötet ska utformningen av värmeverket ske i samklang med naturen och ekarna och övriga träd bevaras i största mån, vilket vi ställer oss positiva till. Vi vill att man gör en naturvärdesinventering samt markerar skyddsvärda ekar. Skyddsvärda träd, rödlistade arter och andra naturvärden ska bevaras. Föreningen vill att ingen avverkning skall tillåtas innan miljötillståndet är beviljat samt att detaljplanen är antagen (om ändring av detaljplan eller detaljplanebestämmelser krävs).

Vi vill att trädskärmen mot Tyresöleden/Ältavägen bevaras för att minska den visuella påverkan av värmeverket. Även bevarande av träd mellan panncentral och Flatenvägen vore önskvärt. På Flatenvägens motsatta sida går det en välutnyttjad gång och cykelväg intill naturreservatsgränsen från Skarpnäck till Flatenbadet.

Reservatsbesökare vill cykla och promenera omgivna av grönska i största mån.

- **Dagvattenrening**

När den befintliga anläggningen byggdes var inte omgivande mark naturreservat. Dessutom har dagvattenrecipienten Ältasjön under 2016 blivit klassad som Vattenförekomst enligt EUs vattendirektiv, vilket stipulerar en minskning av fosforhalten med 30%. Se VISS information om Ältasjön.

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterEUID=SE657378-163467>

I samband med uppgraderingen av värmeverket bör dagvattenhanteringen ses över. Föreningen vill att den befintliga dagvattenhanteringen beskrivs, reningsgraden inklusive mängd kväve/fosfor/tungmetaller utsläpp analyseras och förbättringar föreslås om halterna är höga.

- **Brandrisk/släckvatten**

Föreningen vill se en säkerhetsbedömning av brandrisk, särskilt m a p den nya panncentralen. Kan en brand sprida sig till Tyresöleden? Vid en eventuell släckning, hur tas släckvatten omhand? Finns risk för släckvatten att nå recipienten Ältasjön och Natura 2000-området nedströms?

Med Vänliga Hälsningar

Lina Olsson
Ordförande Föreningen Rädda Ältasjön

Älta Strandväg 59
138 33 Älta
0706-982414
info@altasjon.se
www.altasjon.nu

Föreningen Rädda Ältasjön är en ideell och opolitisk miljöorganisation grundad 1975, som arbetar med informationsspridning till allmänheten samt fungerar som påtryckare och remissorgan när det gäller miljöfrågor i och kring Ältasjön. Föreningen bedriver även verksamhet såsom vegetationsklippning.